

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslaget baggrund

Lovforslaget er en del af opfølgningen på den samlede handlingsplan vedrørende bedre integration, der blev afgivet af regeringens ministerudvalg vedrørende integration og utilpassede unge den 10. februar 2000. Det fremgår blandt andet af regeringens handlingsplan, at regeringen vil styrke indsatsen for at få flere indvandrere og flygtninge ud på arbejdsmarkedet, hvilket blandt andet sker gennem en styrkelse af danskundervisningen. Regeringen ønsker bl.a. at styrke deltagelse i danskundervisningen med følgende initiativer:

- Alle forsikrede ledige med manglende danskundskaber skal have et tilbud om danskundervisning så tidligt som muligt i ledighedsforløbet.
- Socialministeren vil ændre uddannelsesbekendtgørelsen om særligt tilrettelagte uddannelsesforløb, således at danskundervisningen indgår blandt de øvrige aktiveringsforanstaltninger i lov om aktiv socialpolitik.
- Der gennemføres en finansieringsomlægning vedrørende de kommunale udgifter til danskundervisning for den gruppe af udlændinge, der ikke er omfattet af integrationsloven eller lov om aktiv arbejdsmarkedspolitik (forsikrede ledige).
- Målgruppen for lov om undervisning i dansk som andetsprog for voksne udlændinge m.fl. og sprogcentre udvides til også at omfatte tosprogede med mangelfulde danskundskaber, der har opnået dansk statsborgerskab.

Med dette lovforslag stilles der forslag om den nævnte finansieringsomlægning for de kommunale udgifter til danskundervisning.

I forbindelse med vedtagelsen af lov om integration af udlændinge i Danmark (lov nr. 474 af 1. juli 1998) og lov om undervisning i dansk som andetsprog for voksne udlændinge m.fl. og sprogcentre (lov nr. 487 af 1. juli 1998) overgik ansvaret for danskundervisning af voksne udlændinge til kommunerne. Kommu-

nernes ansvar omfatter både udlændinge, der er omfattet af integrationsloven og udlændinge, der ikke er omfattet af denne lov.

For udlændinge omfattet af integrationsloven yder staten tilskud til danskundervisning efter de i integrationsloven fastsatte tilskud, som fuldt ud dækker kommunernes udgifter. Tilskuddene til danskundervisning følger således den enkelte person, og tilskuddet ydes dermed til den kommune, som har udgiften til dansk- undervisningen.

For udlændinge, som ikke er omfattet af integrationsloven, er kommunerne blevet kompenseret for udgifterne til danskundervisning via en forhøjelse af statstilskuddet. I forbindelse med vedtagelsen af integrationsloven blev der samtidig gennemført en forhøjelse af det udligningsbeløb, der efter lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner indgår i udligningen af udgifter til udlændinge, og der er taget særlige hensyn til kommuner med mange udlændinge ved fordeling af puljer og særtilskud.

Flere kommuner har imidlertid påpeget, at finansieringssystemet ikke tager tilstrækkeligt hensyn til andelen af udlændinge i de enkelte kommuner, hvilket på sigt vil kunne hæmme danskundervisningen af denne persongruppe.

Med henblik på at mindske eventuelle byrdefordelingsmæssige forskydninger mellem kommunerne, stilles der derfor forslag om en finansieringsomlægning af danskundervisning for udlændinge m.fl.

I forhold til aktivering af kontanthjælpsmodtagere vil nettoudgiften til danskundervisning – dvs. den afregnede timepris fratrukket timetilskuddet på 30 kr. – på linie med øvrige driftsudgifter, indgå i refusion af driftsudgifter efter lov om aktiv socialpolitik.

Hermed sidestilles aktivering og danskundervisning økonomisk set, idet kommunens nettoudgifter stort set svarer til de øvrige aktiveringsudgifter, og udgiftsforskelle mellem danskundervisning og aktivering vil som udgangspunkt ikke påvirke kommunens valg af tilbud til en ledig kontanthjælpsmodtager.